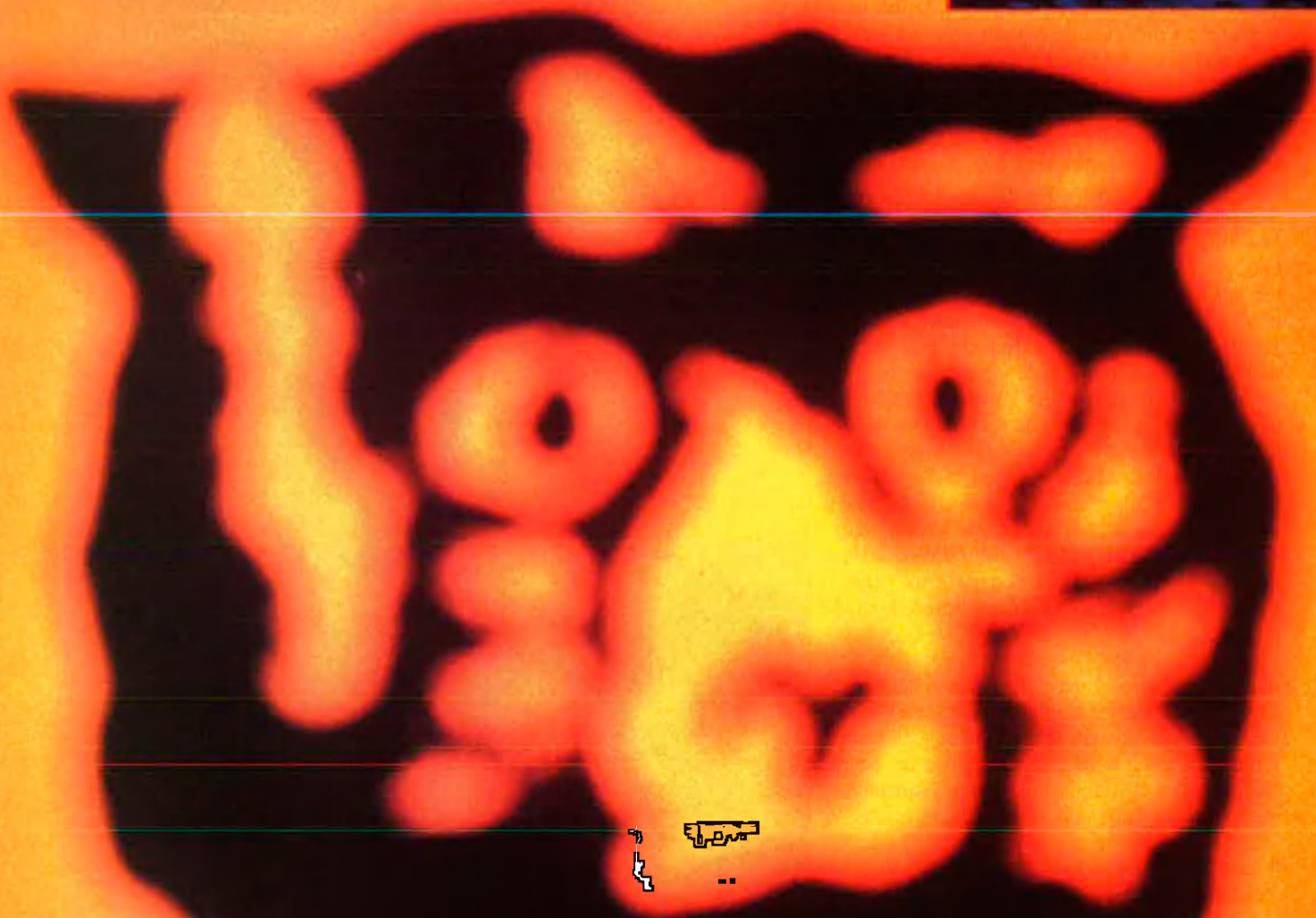

MONSTER**R.E.M.**

La bèstia intel·ligent

"REM és aquell oncle tan estimat que té tothom i que et visita un cop l'any" —així definia el seu grup, uo fa gaire, el guitarrista Peter Buck—. Es un oncle que de mica en mica, amb uns plantejaments ideològics i musicals coherents, s'ha convertit en un *Monster* que dissabte, dia 18, es passejarà per Barcelona. En molts aspectes la fórmula coneguda per Michael Stipe, veu, líder i lletrista, Peter Buck, guitarra i compositor, Mike Mills, baixista i teclista, i Bill Berry, bateria, és considerada com la barreja de qualitat musical i d'intel·ligència més sòlida. "Nou rock americà", "primera banda de rock alternatiu", "rock adult", heus ací al-

REM és un dels pocs grups supervivents dels 80, i un dels grans triomfadors musicals dels 90. 'Monster' és el disc que els torna a les llistes d'èxit.

günes de les etiquetes penjades als REM. Però ells se n'han desentès constantment i han fet allò que realment els ahellia de fer —amb la paradoxa que són el grup alternatiu de més convocatòria, amb discos absolutament diferents als uns dels altres—. El control sobre textos, música i estètica és total, per a desesperació de les companyies discogràfiques. REM passa dels sons més acústics als més durs, música lletres obscures, que a voltes no voleu dir res i que a voltes diuen moltíssimes coses, signades totes per Michael Stipe.

A final de l'any passat van tornar a sorprendre els seus seguidors, escampats ben arreu pel món, amb *Monster*. "El meu disc

sona punk-rock, però més fort”, puntejava Stipe en una conversa *OnLine* amb els seus fans. Ara toca soroll, i el baixista Mills reblava el clau: “Quan fa temps que estàs en un grup vols provar coses diferents. En els àlbums anteriors hem explorat instruments acústics, amb pianos i mandolines –com sempre, en tot el que hem volgut fer–. I ara hem tornat a la idea de tocar la guitarra elèctrica ben fort?”.

Tot va començar a Athens.

El camí recorregut va començar a final dels anys 70 a Athens, població de 60.000 habitants de Geòrgia, al sud dels Estats Units, plena d'universitaris. Michael Stipe era un estudiant d'art, sensible, introvertit i reflexiu, d'avantpassats escocesos, indis i alemanys. Per les seves orelles passaven les dures guitarres de Ramones i les cançons intel·lectuals de Talking Heads. Buscant les darreres novetats discogràfiques va conèixer un altre jove amant de la música, dependent d'una botiga de discos, Peter Buck. La connexió va ser instantània. Entre més coses, coincidien en la passió de fer un grup de rock. Amb l'aparició de Micke Mills i Bill Berry es va consolidar un grup que vint-i-quatre hores abans del primer concert buscava desesperadament un nom interessant a les pàgines dels diccionaris. REM (*Ràpid Eyes Movement*, moviment d'ulls ràpid), que significa l'estat més profund del somni, els va semblar prou cridaner. Després d'aquell concert, un 5 d'abril del 1980, van començar a tragar-se per bars i pubs sòrdids, fins que van poder fer de teloners de Police i d'U2, sense gaire èxit.

L'any 1983 van publicar el primer disc, *Murmur* (1983), en una discogràfica independent. En aquesta primera obra, REM començava a desplegar el seu talent: cançons perfectes, sensibilitat, sobrietat musical, veu torbadora de Stipe, rebel·lia amarga contra la societat nord-americana creada per Reagan i Bush. Després els discs següents van anar polint el que havia començat essent un fresseig del sud de

“Kurt no era feliç i les drogues encara ho empitjoraven més. Espero que no hi hagi nois que es pensin que no hi havia res de remotament bo en el que ell va fer.”

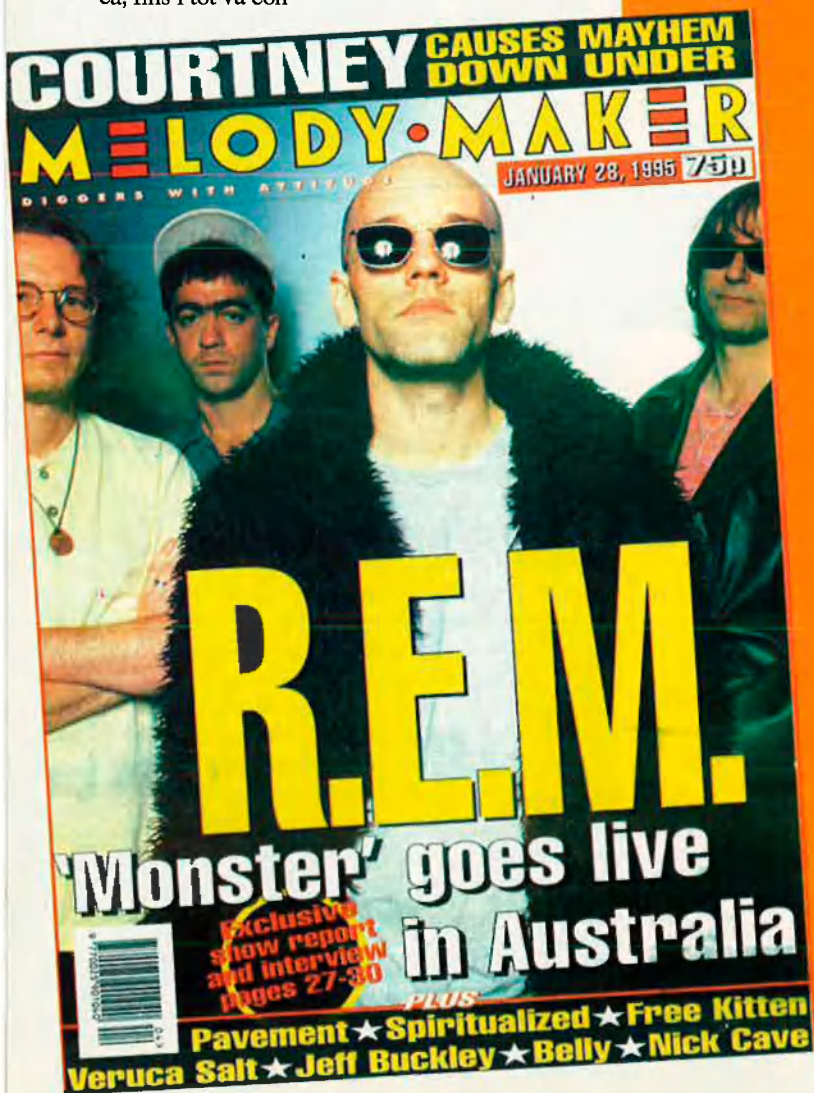
Nord-amèrica, avalat per les ràdios universitàries, i que ara s'ha convertit en el crit del monstre que sentirem dissabte al Palau Sant Jordi de Barcelona. *Reckoning* (1984), *Fables of the Reconstruction* (1985), *Life's Rich Pageant* (1986), *Dead Letter Office* (1987), i *Document* (1987) van ser els discs ulteriors de la banda, abans de ser escoltats per la multinacional WEA, amb qui treballen actualment. La popularitat s'havia estès per tot el nord del continent americà i WEA s'encarregà de fer-la arribar pertot arreu. *Green* (1988), *Out of Time* (1991), *Automatic for the People* (1992) i *Monster* (1994) han estat quatre envits que no han deixat decaure la il·lusió per aquest grup en cap moment, que han agradat les elits i les masses.

Amb aquest currículum, fa estrany que tinguin dificultats amb la MTV, que no volia emetre els seus primers vídeos i que fins i tot va censurar la cançó “Pop Song

89". Però la música de REM, sense limitar la seva creativitat, ja s'havia encomanat a moltes orelles.

Generacions i mites. A contracor s'han convertit en símbol d'una generació, sobretot Michael Stipe, la imatge del grup. Un cop mort Kurt Cobain, els mitjans de comunicació han de trobar un nou referent per a la generació X, i el líder de REM és immillorable. Però Michael Stipe defuig aquestes etiquetes. L'única connexió era la gran amistat que el lligava amb Kurt Cobain, el líder de Nirvana, que se suïcidà l'abril de l'any passat. "Vaig parlar molt amb ell, per telèfon, una setmana i mitja abans del suïcidi –declarava fa poc Stipe–. Volíem col·laborar musicalment, perquè això el trauria de l'estat anímic en què es trobava". A *Monster* hi ha una cançó dedicada a Cobain, "Let Me In". Michael Stipe la va començar a escriure abans que es morís el seu amic i la va acabar un temps després de la seva mort. A més, el disc també és dedicat a River Phoenix, un altre amic personal de Stipe que morí fa dos anys. També el líder de REM ha passat moments dolents. L'any 1985 estava absolutament desencantat de la música, fins i tot va con-

"El president Bill Clinton és un radical increïble, massa idealista, com la seva dona. Ha comès alguns errors, però encara li donem suport, i no sols per qui habitava abans la Casa Blanca –encara que això sol ja en seria un bon motiu."

siderar el suïcidi, però: "No vaig tenir prou coratge. M'estimo massa la vida". També Peter Buck va quedar molt impressionat, "no sols va ser una qüestió de fama; Kurt no era feliç i les drogues encara ho empitjoraven més. Espero que no hi hagi nois que es pensin que no hi havia res de remotament bo en el que ell va fer. Recordo que, quan tenia dotze anys, van morir Jim Morrison i Jimmy Hendrix, i això em va impressionar perquè els considerava déus. Però només tenien vint-i-set anys, com Kurt!" Stipe i tot el grup són molt crítics a l'hora d'idolatrar líders: "Vivim en una societat en bancarrota espiritual. No hi ha déus ni idees. I aquesta càrrega cau a l'esquena d'actors, músics i esportistes que reben aquest paper de la gent. I al capdavall no és merescut... Per mi, Kurt era un gran xicot i un gran músic. Tant de bo que no s'hagués mort".

Compromesos. REM sempre ha evitat la utilització de les seves cançons com a vehicle per a llançar missatges polítics, però amb la mateixa fermesa han pres posicions polítiques. L'any 1992 l'omnipotent MTV va concedir sis premis audiovisuals a REM. Cada un dels sis cops que Michael Stipe va enfilar-se a l'escenari a recollir el premi hi va aparèixer amb una samarreta diferent, amb aquestes consignes: "L'amor no té color", "Lluita contra la desforestació", "Utilitza preservatiu", "Avortament lliure i gratuït", "Energies alternatives, ara mateix" i "Utilitza el dret de vot". Tota una declaració de principis compartida per la resta del grup, que col·labora habitualment amb Amnistia Internacional i amb Greenpeace, a la qual van cedir un tema inèdit per a un disc enregistrat amb energia alternativa.

També estan compromesos en la política del seu país. Van donar suport al demòcrata Michael Dukakis, fins i tot econòmicament, i van fer coincidir la sortida del disc *Green*, que incitava al vot demòcrata, amb les eleccions presidencials. També es declaren admiradors d'Al Gore i de Bill Clinton. Del president dels Estats Units van manifestar en una revista musical anglesa que és un home "massa idealista. Només ell va contra un *establishment* que no vol canviar i que inventarà el que sigui, fins i tot escàndols inexistents, per fer-lo caure. Clinton és un radical increïble, com la seva dona. Ha comès alguns errors, però encara li donem suport, i no sols per qui habitava abans la Casa Blanca –encara que això sol ja en seria un bon motiu".

Les cançons que sonaran al Palau Sant Jordi de Barcelona podran sobtar alguns dels seguidors, segons el camí musical que hagin seguit per conèixer REM, el monstre musical més eclèctic.

Oriol Cortacans